

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 lutego 2025 r.

Pozycja 58

POSTANOWIENIE

z dnia 27 listopada 2024 r.

Sygn. akt Ts 2/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bogdan Świączkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej S.K. o zbadanie zgodności:

art. 81 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2141) w zakresie, w jakim „wyklucza stosowanie art. 4 § 1 [ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, obecnie: Dz. U. z 2024 r. poz. 17], który nakazuje stosowanie ustawy względniejszej, co skutkuje pozbawieniem skazanego sprawiedliwego wyroku łącznego na skutek procedury sądowej uniemożliwiającej wymierzenie kary łącznej za dwa, dotąd podlegające węzłowi kary łącznej przestępstwa osądzone prawomocnymi wyrokami (...)”, z art. 175 ust. 1 w związku z art. 2 i w związku z art. 32 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 15 grudnia 2023 r. (data nadania) S.K. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Sąd Rejonowy w S. V Wydział Karny, postanowieniem z 9 lutego 2023 r. (sygn. akt [...]), na podstawie art. 572 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (obecnie: Dz. U. z 2024 r. poz. 37) umorzył postępowanie w sprawie wydania w stosunku do skarżącego wyroku łącznego. Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Karny Odwoławczy utrzymał w mocy postanowieniem z 18 maja 2023 r. (sygn. akt [...]). Sąd Okręgowy wskazał, że postępowanie w sprawie wydania wyroku łącznego zostało prawidłowo umorzone z uwagi na art. 81 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystą-

pieniem COVID-19 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2141), który wyklucza stosowanie art. 4 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (obecnie: Dz. U. z 2024 r. poz. 17).

Postanowienie Sądu Okręgowego w S. zostało doręczone skarżącemu 24 maja 2023 r.

Wnioskiem z 26 czerwca 2023 r. (data złożenia w administracji Zakładu Karnego) skarżący wystąpił do Sądu Rejonowego w S. I Wydział Cywilny o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej. Postanowieniem z 23 sierpnia 2023 r. (sygn. akt [...]) Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w S. ustanowił dla skarżącego pełnomocnika z urzędu. Okręgowa Rada Adwokacka w K. wyznaczyła pełnomocnika w piśmie z 11 października 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi 12 października 2023 r.).

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 14 marca 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 26 marca 2024 r.) wezwał skarżącego do udokumentowania umocowania adwokata P.T. do reprezentowania skarżącego, przez doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem postanowienia Sądu Rejonowego w S. z 23 sierpnia 2023 r. (sygn. akt [...]) oraz pisma właściwej Rady Adwokackiej wyznaczającego go pełnomocnikiem skarżącego; doręczenia odpisów lub poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami), w szczególności postanowień Sądu Rejonowego w S. z 9 lutego 2023 r. (sygn. akt [...]) oraz Sądu Okręgowego w S. z 18 maja 2023 r. (sygn. akt [...]). Skarżący został także zobowiązany do udokumentowania dat: złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (wraz z czterema kopiami), doręczenia mu ostatecznego orzeczenia, zaś reprezentującemu go adwokatowi pisma wyznaczającego go pełnomocnikiem z urzędu dla skarżącego.

W terminie wskazanym w zarządzeniu skarżący usunął tylko część braków. W piśmie procesowym z 2 kwietnia 2024 r. (data nadania) wniósł o przedłużenie terminu usunięcia pozostałych braków skargi konstytucyjnej do 30 czerwca 2024 r.

Kolejne dokumenty, o których mowa w zarządzeniu, skarżący doręczył 7 maja 2024 r., podtrzymując wniosek sformułowany w piśmie procesowym z 2 kwietnia 2024 r.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniami z 26 czerwca 2024 r. (doręczonymi pełnomocnikowi skarżącego 4 lipca 2024 r.) odrzucił, jako niedopuszczalny, wniosek o przedłużenie terminu usunięcia braków formalnych skargi oraz wezwał skarżącego do wskazania, które jego wolności lub prawa wyrażone w art. 175 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 32 Konstytucji i w jaki sposób, zdaniem skarżącego, zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze przepis; uzasadnienia zarzutu niezgodności zakwestionowanego w skardze przepisu z powyższą wolnością lub prawem, oraz prawem do sądu (art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji), z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie. Skarżący został także zobowiązany do udokumentowania dat: wystąpienia do Sądu Rejonowego w S. I Wydział Cywilny z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz doręczenia pełnomocnikowi skarżącego pisma Okręgowej Rady Adwokackiej w K. z 11 października 2023 r. wydanego w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z 23 sierpnia 2023 r. (sygn. akt [...]), a także do doręczenia odpisów pism procesowych z 2 kwietnia 2024 r. (data nadania 2 kwietnia 2024 r.) i 30 kwietnia 2024 r. (data nadania 7 maja 2024 r.) wraz z załącznikami.

Skarżący odniósł się do zarządzenia w piśmie procesowym z 9 lipca 2024 r. (data nadania). Zarzucił, że zakwestionowany w skardze przepis pozbawił go prawa „do uzyskania wyroku łącznego” oraz „oceny jego sprawy przez Sąd”. Naruszył zatem prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, a także prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie których sąd lub organ administracji publicznej orzekły ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Wspomniane zasady korzystania z tego środka ochrony wolności i praw precyzuje ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy skargę konstytucyjną wnosi się po wyczerpaniu przez skarżącego drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia mu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. W związku z podjętymi przez skarżącego – na podstawie art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK – działaniami zmierzającymi do uzyskania pomocy prawnej z urzędu, istotnego znaczenia nabiera także unormowanie zawarte w art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p.TK, w myśl którego: „Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 2, wstrzymuje bieg terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej. Wznowienie biegu tego terminu następuje pierwszego dnia po dniu (...) doręczenia adwokatowi lub radcy prawnemu rozstrzygnięcia właściwego organu o wyznaczeniu go pełnomocnikiem skarżącego”.

Na podstawie powyższych regulacji Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że analizowaną skargę konstytucyjną wniesiono z przekroczeniem terminu.

Jak wynika ze stanu faktycznego przedstawionego w skardze oraz z dołączonych do niej dokumentów, odpis ostatecznego orzeczenia, tj. postanowienia Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z 18 maja 2023 r. (sygn. akt [...]), został doręczony skarżącemu 24 maja 2023 r. W tym dniu rozpoczął się bieg terminu wniesienia skargi konstytucyjnej. Wystąpienie przez skarżącego 26 czerwca 2023 r. z wnioskiem, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK, spowodowało zawieszenie biegu tego terminu. Trwało ono do dnia, w którym pełnomocnikowi zostało doręczone pismo Okręgowej Rady Adwokackiej w K. z 11 października 2023 r., wydane w celu wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w S. I Wydział Cywilny z 23 sierpnia 2023 r. (sygn. akt [...]).

Należy przypomnieć, że w myśl art. 36 u.o.t.p.TK w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania przed Trybunałem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568; dalej: k.p.c.). Z powodu braku odrębnej regulacji w u.o.t.p.TK termin, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, powinno się obliczać na podstawie unormowań zawartych w k.p.c., a w myśl odesłania zawartego w art. 165 § 1 k.p.c. – według przepisów prawa cywilnego. Zgodnie zaś z art. 114 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061), jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, a ciągłość terminu nie jest wymagana, to miesiąc liczy się jako trzydzieści dni.

Mając powyższe na względzie Trybunał stwierdził, że wniesienie analizowanej skargi konstytucyjnej 15 grudnia 2023 r. nastąpiło z przekroczeniem terminu określonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK.

Od daty doręczenia skarżącemu odpisu ostatecznego orzeczenia (24 maja 2023 r.) do wystąpienia przez niego do Sądu Rejonowego w S. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej (26 czerwca 2023 r.) upłynęły 33 dni (7 dni w maju i 26 dni w czerwcu). Natomiast od doręczenia pełnomocnikowi skarżącego zarządzenia Okręgowej Rady Adwokackiej w K. (12 października 2023 r.) do wniesienia skargi konstytucyjnej (15 grudnia 2023 r.) – 64 dni (19 dni w październiku, 30 dni w listopadzie i 15 dni w grudniu). Zatem od dnia doręczenia skarżącemu ostatecznego orzeczenia do dnia wniesienia przez niego skargi (nie licząc okresu zawieszenia) minęło 97 dni.

Powyższa okoliczności jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.